

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Kultuurhariduse osakond

Huvijuht loovtegevuse õpetaja

Irina Vedjohhina

ENE ÕPPEKEELEGA KOOLIDE PEDAGOOGIDE HINNANGUD KOOLI HUVIJUHI
VAJALIKKUSE KOHTA

Lõputöö

Juhendaja: Tiia Pedastsaar, PhD

Viljandi 2014

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. HUVIJUHT ÜLDHARIDUSKOO LIS	5
1.1. Huvijuhi roll koolis	5
1.2. Huvijuhi määratlus tänastes dokumentides	12
2. EMPIIRILINE UURIMUS	16
2.1. Uuringu eesmärk ja metoodika	16
2.2. Uuringu tulemused	18
2.3. Järeldused	23
KOKKUVÕTE	25
KASUTATUD KIRJANDUS	27
RESÜMEE	29
Lisa 1. Küsitluse blankett	31
Lisa 2. Küsitluse tulemused	35

SISSEJUHATUS

Huvijuht on paljudes koolides mitmeid erinevaid ülesandeid täitvaks tugispetsialistiks, kelle tegevus seostub kõige enam kooli huvitegevuse korraldamisega. Ühelt poolt on huvijuht tegelev mitmesuguste ürituste ja ringide korraldamisega, kuid samal ajal on tema töö laiemas mõttes suunatud õpilaste arendamisele. Selle kõrvalt toimib huvijuht õpilaste ja täiskasvanute, sh õpetajad vahelise lülina, suunates neid koos tegutsema.

Siiski ei ole huvijuhi ametikohta mitte kõikides koolides ning huvijuhi ülesandeid võivad täita koolis ka teised töötajad, näiteks õpetajad, juhtkond, sotsiaalpedagoog, koolipsühholoog jne. Huvijuhi töös on ka kattuvusi noorsootöötajate, kooli pedagoogide ja tugispetsialistidega. Selles olukorras tekib küsimus, kas huvijuhi ametikoha olemasolu koolis on õigustatud?

Varasemalt on seda küsimust käsitletud nii õpetajate, lapsevanemate kui õpilaste vaatenurgast lähtudes. 2007.a. viidi läbi ümarlauad, mille tulemuste põhjal selgus, et õpetajad on valdavalt huvijuhi ametikoha olemasolu toetavad. Samal ajal lapsevanemad ja õpilased näevad huvijuhtide vajalikkust kitsama vaatenurga alt. (Pedastsaar, 2007).

Autorile teadaolevalt ei ole varem läbiviidud uuringute puhul võetud arvesse kooli õppekeelt, mistõttu ei ole võimalik nende põhjal välja selgitada, milline on vene õppekeelega koolides suhtumine huvijuhi vajalikkusesse. Tulenevalt kultuurilistest erinevustest on võimalik, et venekeelsete koolide pedagoogide suhtumine on eestikeelsete koolide omast erinev. Seetõttu on oluline võrrelda eesti ja vene õppekeelega koolide aineõpetajate seisukohti huvijuhi vajalikkuse kohta.

Käesoleva töö **eesmärk** on selgitada välja eesti ja vene õppekeelega koolide aineõpetajate seisukoht huvijuhi vajalikkusest koolis ning millised on õpetajate argumendid huvijuhi vajalikkuse või mittevajalikkuse kohta.

Probleem: milline on vene õppekeelega koolide aineõpetajate arvamus huvijuhi vajalikkuse kohta koolis ja kas ja mille poolest see erineb eesti õppekeelega koolide aineõpetajate arvamusest.

Hüpotees 1: Enamus mõlema õppekeelega koolide aineõpetajaid peab huvijuhti vajalikuks.

Hüpotees 2: Eesti ja vene õppekeelega õpetajate vahel ei ole suuri erinevusi huvijuhi vajalikkuse pidamise osas.

Uuring viiakse läbi ühes vene ja ühes eesti õppekeelega gümnaasiumis. Koolid valitakse selliselt, et need asuksid ühes linnas ja oleksid üksteisele sarnased. Andmete kogumise vahendina kasutatakse ankeetküsitlust. Küsitluse valimi moodustavad mõlema kooli kõik aineõpetajad.

Töö koosneb kahest peatükist. Esimeses peatükis selgitatakse, kes on huvijuht, millised on tema eesmärgid ja roll. Esimese peatüki teises alapeatükis antakse ülevaade huvijuhi määratlusest õigusaktides ja Haridus- ja Teadusministeeriumi dokumentides. Teine peatükk on empiiriline osa. Selles kirjeldatakse uurimismetoodikat, esitatakse tulemused ja järeldused.

Suur tänu koolide õpetajatele, kes nõustusid minu küsimustele vastama.

1. HUVIJUHT ÜLDHARIDUSKOO LIS

1.1. Huvijuhi roll koolis

Tart (2011) on määratlenud huvijuhti kui noorsootöö teostajat üldhariduskoolis. Kuna huvijuhi ametikoha olemasolu ei ole üldhariduskoolidele kohustuslik ja tema tööülesanded on iga kooli otsustada, siis ei saa ka anda ühest huvijuhi definitsiooni. Kaldma (2002) on näinud huvijuhti kui pedagoogi, väites, et huvijuht on pedagoog, keda tuleks rakendada konkreetsele koolile kõige vajalikus töövaldkonnas. Sealjuures peaks huvijuht suutma mõtestada kooli kui tervikeskkonda ja aidata muuta seda niisuguseks, et tal endal, kolleegidel ja eelkõige lastel oleks seal hea olla. Huvijuht peab suutma rakendada vaimukaid, kaasakiskuvaid ja atraktiivseid töövorme korraldamaks õpilaste ja täiskasvanute suhteid ning panema see läbi juhtkonna, õpetajad ja õpilased koos tegutsema. Eriliste töövormide ja mitteformaalsema lähenemise kasutamist õpilastega suhtlemisel võib pidada huvijuhi erinevuseks tavalistest pedagoogidest, kes õpetavad kindlaksmääratud õppekava alusel. (Kaldma, 2002)

Reitav (2007, lk 25) on arutlenud huvijuhi mõiste üle, selgitades, et see tuleb kahest sõnast „huvi“ ja „juht“. Väites, et sõna „juht“ selgitamist ei vaja, keskendub ta mõistele „huvi“. Ta seostab seda huviharidusega. Huvihariduse eesmärki reguleerib huviharidusstandard. Selles on sätestatud, et huvihariduse eesmärk on luua võimalusi isiksuse mitmekülge arenguks ja toetada noore kujunemist hästi toimetulevaks ühiskonnaliikmeks. Huviharidus 1) põhineb noorte osalusel ja vabal tahtel; 2) põhineb huvialade ja noorte võrdsel kohtlemisel; 3) toetab noorte arengut, iseseisvust, omaalgatust, initsiatiivi, aktiivsust; 4) pakub noortele eduelamusi ja tunnustust; 5) pakub noortele huvialaga tegelemise ja selle tunnetamise rõõmu; 6) arendab loovust ja sotsiaalseid oskusi; 7) on avatud, positiivne ja noori julgustav.“ (Huviharidusstandard 2007)

Siiski leiab Reitav (2007, lk 25) huvijuhi tööd koolis ei saa pidada pelgalt huvihariduseks ja arvab, et tema töö on pigem huvitegevusega seotud. Huvitegevuse mõiste on määratletud

Noorsootöö strateegias 2006-2013, mille kohaselt huvitegevus on lühiajaline süsteemne juhendatud tegelemine huvialaga vaba tahte alusel tasemeõppest ja tööst vabal ajal süvendatud teadmiste ja oskuste omandamiseks valitud huvialal. Huviharidust eristab huvitegevusest selle pikaajalisus. (Noorsootöö strateegia 2006-2013, 2006, lk 23) Ilmselt on koolides huvijuhi juhendamisel toimuvat pidada õigem huvitegevuseks, sest huvijuht tegeleb korraga paljude huvitegevustega, millest paljud võivad olla ühekordsed üritused.

Huvijuhi tähtsus suureneb seoses muutunud arusaamistega koolist, mille järgi ei toimu koolis õpilase arendamine vaid õppetundides. Selle kõrval nähakse järjest tähtsamat rolli õpilase isiksuse arendamisel läbi õppimist toetavate tegevuste, milleks on huvitegevus- ja -haridus. Kui tavapärane klassiruumis toimuv õpe annab õpilasele rohkem teoreetilisi teadmisi, siis huvitegevuse läbi arenevad noore inimese praktilised ja kogemuslikud oskused. (Tiit 2007, lk 5)

Huvijuhi tähtsust huvitegevus kujundamisel suurendab ka asjaolu, et märkimisväärne osa huvitegevusest toimub üldhariduslike koolide huvialaringides. Kahjuks selliste huvialaringide ja nendes osalevate noorte kohta Eestis andmeid ei koguta. (Reitav, Ristikivi 2010, lk 65)

Huvijuhti võib pidada mitme erineva ametikoha ülesandeid ühendavaks töötajaks, sest alternatiiviks huvijuhile on jagada tema töö teiste pedagoogide ja tugispetsialistide vahel. Jõe (2004, lk 3) väidab, et huvijuht peab samaaegselt olema nii pedagoog ja kolleeg kui psühholoog ja nõustaja. Ka Kaldma (2002) toob välja, et huvijuht täidab paljusid rolle selgitades, et huvijuhil tuleb tänapäeva koolikeskkonnas olla paratamatult väga mitmetes rollides: kasvataja, sotsiaal- ja kultuuritöötaja, suhtekorraldaja, projektikoordinaator, psühholoog, ideede genereerija, õpilasomavalitsuse juhendaja jne. Sealjuures leiab nende töö rohkem väärtustamist laste, kuid vähem kolleegide ja juhtkonna poolt. Huvijuhi multifunktsionaalsust on rõhutanud ka Gorbašov (2005), kes tema arvates peab tänu sellele omama paljusid erinevaid oskuseid. Huvijuht peab olema kommunikatiivne, ta peab olema valmis suhtlema ja leidma kontakti teiste inimestega. Kuna huvijuht peab algatama tegevusi siis peab ta olema ettevõtlik, suutma genereerida uusi ideid ning leida probleemidele uudseid lahendusi. Lisaks peab huvi juht olema hea enesevalitsemisega, ta peab suutma juhtida oma tundeid ka käituda vastavalt olukorra nõuetele. Kuna huvijuhi töö on mitmekesine ja mahukas, siis peab huvijuht olema suure töövõimega ja järjekindel, ta peab suutma oma tööd planeerida. (Gorbašov 2005)

Tänu sellele, et huvijuht peab sisuliselt täitma erinevate töötajate ülesandeid, ühendab tema töö endas mitmeid rolle. Üheks olulisemaks rolliks on olla õpetaja, ta aitab õpilasi arengus. Huvijuht saab kujundada sellist keskkonda, et õpetajad, kes õpetavad selles koolis ja üliõpilased, kes

õpivad selles koolis, saaksid tunda ennast mugavalt ja lihtsalt. Huvijuht oma rolliga võib koolis luua sõbraliku ja toetava keskkonna õpetajate ja õpilaste vahel.

Huvijuhi töökorraldus erineb sõltuvalt kooli suurusest. Suuremates koolides on huvijuhid rohkem spetsialiseerunud. (Pedastsaar 2007, lk 31) Sarnast seisukohta jagab ka Salumäe (2011, lk 8) leides, et huvijuhti töö eesmärk ja täpsemad ülesanded sõltuvad nii kooliarengukavast kui huvijuhi suutlikkusest. Mõnedes suuremates koolides töötab mitu huvijuhti ning huvijuhi kõrval on ka teisi tugispetsialiste, näiteks koolipsühholoog. Väiksemates koolides täidavad huvijuhid palju erinevaid ülesandeid. Mitmed huvijuhid töötavad huvijuhi töö kõrval teistel ametikohtadel, sagedamini klassiõpetaja, aineõpetaja, ringijuhi, psühholoogi, projektijuhi, asendusõpetaja või sotsiaalpedagoogina. (Pedastsaar 2007, lk 31) Seega sõltub see kui palju ja milliseid rolle peab huvijuht koolis täitma muuhulgas kooli suurusest. Kuna väiksemates koolides on personal väiksem ja erinevaid tugispetsialiste vähem, siis peavad väiksemate koolide huvijuhid ilmselt täitma suuremat arvu rolle.

Vaatamata sellele, et huvijuhtide töö olemus võib kooliti erineda on Salumäe (2011, lk 8) arvates võimalik välja tuua huvijuhi neli põhifunktsiooni:

- 1) Sündmuste korraldamine;
- 2) Huviringide töö organiseerimine;
- 3) Õpilaseesinduse töö juhendamine;
- 4) Töö projektides ja programmides.

Kaks esimest funktsiooni on Eestis kõige pikemate traditsioonidega ja seetõttu on nendes huvijuhtide oskused kõige paremad (Salumäe 2011, lk 8)

2006.-2007.a. viidi projekti „Huvijuht koolikultuuri kujundavas võrgustikus“ raames läbi fookusgrupi intervjuud erinevate Eesti huvijuhtidega. Selle põhjal selgus, et kõige enam on huvijuhi ülesanded seotud suhtlemisega. Suhtlemise eesmärkideks on kavandamine, koordineerimine, suunamine, juhendamine, korraldamine, nõustamine. Suhtlemine toimub nii õpilaste, koolipersonali kui kooliväliste inimestega. Suhtlemisega seostub info kogumine ja vahendamine. Selle kõrvalt tegelevad huvijuhid projektitöö, aruandluse, kooli arendustegevuses osalemisega. (Pedastsaar 2007, lk 30-31) Seega on saadud tulemused kooskõlas Salumäe (2011) poolt saadutega. Suhtlemine kui huvijuhi peamine tööriist on vahendiks huvi juhi nelja põhifunktsiooni täitmisel. Eriti oluliseks võib seda pidada nendest kolme esimese puhul, sest töö projektides ja programmides nõutab rohkem aruandlust ja analüütilist tööd.

Nelja põhifunktsiooni kõrval on osa autoreid nimetanud veel teisigi huvijuhi funktsioone. Ristikivi (2007, lk 9) toonitab huvijuhi kui noorsootöö võrgustike looja ja edendaja rolli. Huvijuht koordineerib võrgustikutööd erinevate kooliga seotud isikute vahel, kellest olulisematenäa võib nimetada õpilasi ja õpilasmavalitsust, õpetajaid, kooli juhtkonda ja muud koolipersonali. Lisaks nendele kuuluvad huvijuhi võrgusiku kooli hoolekogu ja kohaliku omavalitsuse esindajad ning lapsevanemad. Nende kõrval puutub huvijuht oma töös kokku haridus-, kultuuri- ja noorsooasutustega, ajakirjanduse, sponsorite ja mõnede teenuste osutajatega, näiteks trükikoda.

Võrgustikutöö puhul võib sarnaselt põhifunktsioonidega pidada huvijuhi peamiseks tööriistaks suhtlemist. Selle funktsiooni täitmiseks peab huvijuht kindlasti olema heaks kontaktide loojaks, erinevate inimeste kokkuviiaks ja ka konfliktide lahendajaks.

Samuti on üks huvijuhi rollidest hoida ja säilitada hea mainet koolis. Koolil on head mainet vaja selleks, et nii õpilased kui õpetajad saaksid kooli üle uhked olla. Selle kõrval on maine kindlasti oluline kooli konkurentsivõime seisukohast lähtudes. Kooli maine on kindlasti üks teguritest mida nii õpilased kui lapsevanemad võtavad kooli valikul arvesse. Kaldma (2002) väidab, et huvitegevus on kooli maine kujundamise üks alustalasid. Huvitegevus koolides ja huviharidus huvikoolides tagab meie noorte mitmekülgse arengu. Sellest saavad alguse noorte inseneride, teadlaste, sportlaste, kunstnike, tantsijate, muusikute ja looduseuurijate vallutusretked. Kui seda mõtet edasi arendada, siis võib tõdeda, et omal erialal edu saavutanud inimesed on kooli maine seisukohast kahtlemata tähtsad. Kooli mainet tõstab tuntud sportlastest, muusikutest, kunstnikest või muudest ühiskonna- ja kultuuritegelastest vilistlaste olemasolu. Kui huvitegevus suudab soodustab kooli õpilastel nendes valdkondades hiljem edukaks saada, siis see kindlast suurendab pikemas perspektiivis kooli mainet. Selle kõrval võib edu huvitegevuses tõsta kooli mainet ka lühiajalises perspektiivis. Kooli õpilaste edu võistlustel, konkurssidel, aktiivsus ühiskondlikus tegevus pälvivad kajastamist meedias ning suurendavad samuti kooli tuntust ja tekitavad temast positiivset kuvandit.

Huvijuhti võib näha ka koolikultuuri kujundajana. Koolikultuurina mõistetakse koolis loodud terviklikku arengukeskkonda koos selle loomiseks ja tagamiseks vajalike tegevustega. Koolikultuur on pidevas muutumises ning muutused selles võivad toimuda iseeneslikult või kooligaseotud huvirühmade teadvustatud tegevuse tulemusena. Samuti mõjutavad koolikultuuri koolivälised tegurid. (Haridusleksikon 2013, lk 155) Huvijuhtide koolikultuuri kujundav roll väljendub kooli tutvustamises, vaimse keskkonna loomisele kaasaaitamises ja koostöös. Koolikultuuri kujundamisele aitavad kaasa järgmised tegevused:

- Kooli mainet tõstvate õppekavaväliste tegevuste, näiteks ühisürituste, algatamine;
- Õpilaste suunamine konkurssidele ja võistlustele;
- Koostöö ja suhtlus kooli hoolekoguga, lapsevanematega, sponsoritega;
- Kooli esitlemine ja tutvustamine meedias. (Salumäe 2007, lk 20-23)

Nägemus huvijuhi vajalikkuse üle võib olla õpetajatel ja lapsevanematel erinev, sest nad näevad huvijuhi tööd erinevast vaatenurgast. 2007.a. viidi Viljandis läbi koolijuhtide ümarlaud, milles selgus seisukoht, et huvijuht peaks tingimata koolis olema. Huvi juhi olemasolu võimaldab korraldada huvitööd koolis kui protsessi, vastasel juhul saab korralda vaid üksikuid üritusi. Huvijuhi tähtsusega osutus seotuks koolijuhtide nägemus ideaalsest koolimudelist, mille kohaselt koolis kulud 1/3 ajast õppimisele, 1/3 huvitegevusele ja 1/3 suhtlemisele. (Pedastsaar 2007, lk 33)

2007.a. Tartus toimunud lastevanemate ümarlaul selgus, et huvijuhi töö eesmärgina nähakse laste, kelle huvide suunamisel ei ole kodust toetust või kelle huvid ei ole välja kujunenud, aitamist. Huvijuhis nähakse inimest, kes suudaks õpilastele leida sisukat tegevust, tutvustada erinevaid võimalusi selleks. Huvijuhi üheks tegevuseks peaks olema õpilaste väljaviimine koolist. Kokkuvõtvalt leidsid lapsevanemad, et huvijuhti on koolis väga vaja ja et ta peaks olema põhikohaga töötaja koolis. (Pedastsaar 2007, lk 33-34) Lapsevanemate ümarlaua tulemuste põhjal võib järeldada, et lapsevanemad näevad huvijuhti küllaltki kitsalt, leides, et teda on vaja ainult osadele õpetajatele. Samuti näevad lapsevanemad huvijuhti eelkõige vaid laste arendajana ja neile tegevuse leidjana.

Puntso (2011) uuris huvijuhi ülesandeid ja koostöövõimalusi Väätsa Põhikoolis õpilaste ja klassijuhatajate pilgu läbi. Nii õpilased kui klassijuhatajad nägid huvijuhi peamise ülesandena ülekooliliste ürituste organiseerimist. Klassijuhatajate arvates olid veel tähtsamateks ülesanneteks klassivälise töö juhtimine ning koostöö õpilaste ja õpetajatega. Õpilaste arvates oli tähtsamaks veel ringide töö korraldamine. Puntso (2011) jõudis nende tulemuste põhjal järeldusele, et huvijuhi ja klassijuhataja ülesanded ei peaks olema väga täpselt kategoriseeritud ja piiritletud. Kõige olulisem on, et nad omavahel suhtleksid ja otsiksid koos parimaid võimalikke lahendusi, sealjuures lähtudes õpilaste vajadustest.

Nagu eelpool sai käsitletud võivad huvijuhtide ülesanded olla erinevad ning osades koolides ei ole huvijuht ning nende ülesandeid täidavad teised töötajad. Sellest tulenevalt esineb huvijuhi töös kattuvusi mitmete teiste spetsialistidega.

Huvijuhtide ülesanded ja tegevuse eesmärgid on osaliselt kattuvad noorsootöötajatega. Peamiste kattuvustena võib nimetada noorte väärtushinnangute kujundamist. Mõlema ameti esindajad arendavad noortes koostöövõimet ning iseseisva mõtlemise oskust. Samas ei ole kummagi ameti eesmärgiks koolitundides õpitu kinnistamine. (Tart 2011, lk 51-52) Nii noorsootöötajad kui huvijuhid on noorte juhendajateks, ürituste ja sündmuste korraldajateks. Siiski peavad Eesti huvijuhid ürituste ja sündmuste korraldamist olulisemaks ülesandeks kui noorsootöötajad. (Tart 2011, lk 31) Ilmselt on see põhjustatud sellest, et noortekeskustes ja teistes noorsootöoga tegelevates organisatsioonides toimub regulaarne tegevus noortega, koolides toimuvast huvitegevuses on aga suurem rõhk üksikutel üritustel.

Tuleb arvestada, et noorsootöötajad töötavad koolivälistes organisatsioonides ning seeläbi ei jõua nende tegevus kaugeltki mitte kõikide õpilasteni, sest on õpilasi, kes ei tegutse koolivälistes noorsooorganisatsioonides, huviringides ega muudes sellistes organisatsioonides. Kuna aga valdav enamus noortest õpib põhikoolis, gümnaasiumis või kutseõppeasutustes, siis huvijuhid jõuavad oma tegevuse kaudu suurema osa noorteni kui teised noorsootöötajad.

Huvijuhtide ülesanded kattuvad osaliselt klassijuhatajate omaga ning juhul kui koolis huvijuhti ei ole, siis klassijuhatajad täidavad teatud osas nende funktsioone. Rohtma (2004, lk 24-26) järgi on klassijuhatajal neli põhilist tegevusvaldkonda, milleks on klassi arengu suunaja, vaatleja/analüüsija ja õpikeskkonna kujundaja. Klassiarengu suunajana on tema ülesanneteks õpilaste nõustamine, julgustamine, ühiste seisukohtade kujundamine. Klassiarengu suunamine võib sisaldada ka ühiseid tegevusi ja ühist vaba aja veetmist, mis kujundavad vastastikust usaldust ja üksmeelt. Vaatlejana ja analüüsina saab õpetaja infot klassis toimuva kohta, seda nii üksikute õpilaste kui klassi kui grupi kohta (sisekliima, ühised väärtused). Õpikeskkonna kujundajana tegutsemine tähendab üksteist toetavate suhete loomist ja hoidmist, õpilaste abistamist nende murede korral. Administratiivtöö hõlmab infovahetust ja tööd dokumentidega.

Ka huvijuht on noorte arengu suunajaks, kuigi tema tegevus ei piirdu ühe klassiga ning kooli huvitegevuses osalevad korraga enamasti erinevate klasside õpilased. Samas on ka huvijuhi ülesanneteks teatud ulatuses õpilaste nõustamine ja julgustamine ja kindlasti osaleb huvijuht õpilastega ühistes tegevustes, mis kujundavad vastastikus usaldust ja üksmeelt. Huvijuht on kindlasti teatud ulatuses õpilaste vaatlejaks ja nende kohta info kogujaks. Huvijuht tegeleb ka administratiivtööga, kuigi huvijuhi ja klassijuhataja administratiivtöö on üksteisest erinev.

Huvijuht teeb oma tegevuse käigus koostööd mitmete teiste inimestega, nende hulka kuuluvad nii koolitöötajad, sh aineõpetajad, klassijuhatajad, õpilased. Väljaspool kooli teeb juhijuht koostööd lapsevanematega ja noorsootöötajatega.

Huvijuht saab olla koostöö algataks erinevate osapoolte vahel, sest huvijuhil on võimalik algetada üritusi, kus erinevad osapooled saavad ühiselt osaleda ja koos tegutseda. Selline koostöö võib mõjutada erinevate osapoolte mõtlemist ja edendada koostöökultuuri koolis. (Salumäe 2011, lk 8)

Kallas (2011) on uurinud huvijuhi ja aineõpetaja koostööd Häädemeeste Keskkooli näitel. Tema poolt saadud tulemused näitavad, et selle kooli aineõpetajad näevad oma rolli õpilast üldpädevuste suunamises tähtsamana võrreldes huvijuhiga. Samal ajal näevad õpetajad huvijuhil tähtsamat rolli ettevõtluspädevuste suunajana. Kõige rohkem näevad aineõpetajad huvijuhti oma kolleegina, vähem oma ala spetsialisti ja nõuandjana. Aineõpetaja ja huvijuhi vahelises koostöös näevad aineõpetajad probleemidena aineõpetajate motiveeritust, ajapuudust ja kehva infovahetussüsteemi. Salumäe (2011, lk 8) väidab, et huvijuht saab õpetajatega koostööd teha mitteformaalsete õppeprojekti rakendamisel ja ettevalmistamisel.

Klassijuhataja ja huvijuhi juhi vahel tekib mitmeid koostööpunkte. Olulisematena nendest võib nimetada koostööd ürituste korraldamisel, näiteks klassiõhtud, ekskursioonid, teatriskäigud. Ühes koos võidakse leida rakendust mõnele probleemsele õpilasele. Huvijuht saab klassijuhatajalt infot sellist õpilaste kohta. (Rohtma 2004, lk 21)

Huvijuhtide ja lapsevanemate vahelist koostööd on uurinud Lukk (2011: 21), kes on leidnud, et tänu sellele saab vanematele paremini infot edastada ja neid koolis toimuvaga kursis hoida ning samal ajal on võimalik saada lapsevanematelt ettepanekuid. Seeläbi on võimalik kavandada huvitegevusi rohkem lapsevanemate huvide järgi. Lapsevanematelt on võimalik saada infot ka lastel olevate probleemide kohta, millele saab huvijuht oma tegevuse käigus rohkem tähelepanu pöörata. Lapsevanemate ja huvijuhtide vahelist koostööd ja suhtlust võib pidada ka üheks mooduseks, mille kaudu hoitakse lastevanematega ühendust ning kaastakse nad kooliellu.

Kahtlemata on võimalik teha koostööd ka huvijuhtidel ja noorsootöötajatel. Koolidel on võimalik korraldada üritusi koostöös noorteorganisatsioonidega. Huvijuht saab olla ka teavitajaks noorteorganisatsioonides toimivast ja õpilaste sinna suunajast. Kost (2012) väidab, et noorsootöötajad saavad muuta õpilaste jaoks õppeprotsessi mitteformaalsemaks ja huvitavamaks, mistõttu võiks neid rohkem koolide õppeprotsessi kaasata. Koostöö huvikoolidega muudaks õpetada mitmekesisemaks ja praktilisemaks. Eestis võiks olla potentsiaali kogupäevakooli

kontseptsiooni rakendamisel, mille korral on huvitegevus, pikapäevarühm, õpiabi, spordiga tegelemine ja avatud noorsootöö seotud üheks tunniväliste tegevuste kogumiks. Sellega on võimalik koolist luua koht, kus noored saavad individuaalselt või koos teistega oma vaba aega sisustada. Sellise mudeli rakendamise kasuks räägib asjaolu, et Eestis väga paljude laste mõlemad vanemad töötavad täiskoormusega.

Kahjuks aga Poliitikauuringute Keskuse PRAXIS ja Eesti Noorsootöö Keskuse poolt läbiviidud uuringute tulemustest selgus, et huvijuhtide ja noorsootöötajate koostöö on pigem ebakorrapärane ja põhineb rohkem juhtudel, kus nende vahel on head isiklikud kontaktid. Noorsootöötajate arvates näevad sageli huvijuhid noorsootöötajates pigem endale ja koolidele konkurente, mis pärsib koostööd. Probleemiks võib olla ka huvijuhtide liigne töökoormus, mistõttu mitmed noorteorganisatsioonide poolt huvijuhtidele edastatud koostööpakkumise jäävad ellu viimata. (Pihor, Beilmann 2011, lk 6-7)

1.2. Huvijuhi määratlus tänastes dokumentides

Huvitegevust põhikoolis ja gümnaasiumis reguleerib põhikooli- ja gümnaasiumi seadus. Vastavalt selle §40 on huvitegevus koolis toimuv või kooli korraldatud kooli õppekava läbimist toetav või muu õppekavaväline tegevus. Huvitegevuses kasutatakse erinevaid õppevorme ja -meetodeid, sealhulgas ringid ja stuudiod. Samuti on seal märgitud, et õpilasel on õigus kasutada õppekavavälises tegevuses tasuta oma kooli rajatisi, ruume, raamatukogu, õppe-, spordi-, tehnilisi ja muid vahendeid kooli kodukorras sätestatud korras. Sama seaduse §25 on märgitud, et õpet kavandades tuleb muu hulgas arvestada seda, et õpilasel jääks aega huvitegevuseks. (Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus 2010)

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses huvijuhi ametikohta eraldi välja toodud ei ole. Kuna huvijuhti ei käsitleta määruses „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ tugispetsialistina, siis liigitub ta vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §74 teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate töötajate hulka. Sellest tulenevalt huvijuhi olemasolu koolis seaduse järgi kohustuslik ei ole.

Huvijuhi kvalifikatsiooninõuded olid sätestatud haridusministri määruses „Pedagoogide kvalifikatsiooninõuded“, mis kehtis kuni 31.08.2013. Selle §27 kohaselt peab põhikooli, gümnaasiumi või kutseõppeasutuse huvijuhil olema:

- 1) pedagoogiline või kultuurialane kõrgharidus või;
- 2) muu kõrgharidus ja läbitud 160-tunnine noorsootöö või pedagoogikakursus või;

- 3) muu kõrgharidus, vähemalt kolmeaastane pedagoogilise töö staaž ja läbitud 40-tunnine noorsootöö või pedagoogikakursus. (Pedagoogide kvalifikatsiooninõuded 2002)

Nimetatud määruse asemel hakkas alates 01.09.2013 kehtima uus määrus „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“. Selles ei ole huvijuhti kooli tugispetsialistide hulgas loetletud. Tugispetsialistideks on selle kohaselt eripedagoog, koolipsühholoog ja sotsiaalpedagoog.

Selline muudatus tähendab, et igal koolil on õigus iseseisvalt kehtestada nõuded, millele peavad seal huvijuhina töötavad inimesed vastama. Nimetatud seadusemuudatust võib eelkõige näha kui koolidele suurema otsustusõiguse andmist mitte kui huvijuhi ametikoha vähemtähtsamaks muutmist. Koos huvijuhiga kaotati ka väga mitmete teiste tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuete fikseerimine seaduse tasandil. Nii ei ole näiteks enam sätestatud kvalifikatsiooninõudeid pikapäevarühma ja õpilaskodu kasvatajale ja ringijuhile.

Sarnaselt kvalifikatsiooninõuetele on huvijuhi ametikoht jäetud alates 01.09.2013 välja ka määrusest „Õpetajate koolituse raamnõuded“. Määruse varemkehtinud redaktsiooni järgi määratleti huvijuhti kui huvihariduse pedagoogi. Vastavalt selle §24 oli sätestatud, et huvijuht peab olema võimeline:

- 1) kujundama lähtuvalt õpilaste erinevatest vanuseastmetest ja huvidest nende arenguks soodsa õppekavalise ja õppekavavälise keskkonna;
- 2) toetama õpilase osalemist erinevates noorteprojektides ja -programmides ning rahvusvahelist suhtlust;
- 3) olema õpilase ja noore usaldus- ja kontaktisikuks suhetes täiskasvanute maailmaga;
- 4) vahendama noorele vajalikku informatsiooni vabaajategevuse ja kutsesuunitluse alal;
- 5) õpetama ühte või mitut huviala ja arendama õpilase andeid;
- 6) juhendama õpilast huvialaga tegelemisel, käsiraamatute, Interneti jt allikmaterjalide kasutamisel ning iseseisval tööal ja toetama eluaegse õppe põhimõtte väärtustamist.
- 7) kavandama, suunama ja juhendama õpilase õppekavavälisest tegevust koolis ja väljaspool kooli ning juhendama õpilasesinduse tegevust.

Lisaks kehtisid huvijuhtide kohta õpetajate üldpädevusnõuded, milleks olid:

- 1) aine- või erialane ja didaktiline pädevus;
- 2) oskus kujundada turvalist õpikeskkonda ja arendada õppekava, aidata kaasa õppijate ning õpetajate üksteist toetavate töösuhete kujunemisele;

- 3) oskus leida õppeainetevahelisi seoseid ja realiseerida õppeainetevahelise integratsiooni võimalusi, teha koostööd teiste õpetajatega;
- 4) oskus juhtida õppe- ja kasvatustööd, sealhulgas heterogeenses rühmas, ning nõustada õppijaid ja nende lähedasi;
- 5) teadmised mitmekultuurilise õpikeskkonna probleemidest ja nende lahendamisviisidest;
- 6) oskus kasutada erineva ettevalmistuse, taseme ja vajadustega õppijatele sobivaid õppe- ja hindamismeetodeid;
- 7) suutlikkus märgata arenguhälbeid, sotsiaalseid hälbeid ja väärkohtlemist ning neile adekvaatselt reageerida;
- 8) oskus kujundada inimvõimete ja -toimingute kohast - ergonoomilist õpikeskkonda;
- 9) suhtlus- ja eneseväljendusoskus, eesti keele ja võõrkeelte oskus ning oskus kasutada kaasaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogia võimalusi;
- 10) valmidus suunata õppijaid osalema ühisseisukohtade kujundamises ning esindama ennast, õppeasutust ja õpilaskonda;
- 11) valmidus meeskonnatöös ja edasiseks professionaalseks arenguks. (Õpetajate koolituse raamnõuded 2000)

Kuna huvijuhi kvalifikatsiooninõuded ei ole enam seaduse järgi määratud, siis võib pidada huvijuhi ametikoha välja jätmist õpetaja koolituse nõuetest loogiliseks sammuks, sest tänases seisus võib vastavalt kooli äranägemisele töötada huvijuhina väga erineva kvalifikatsiooniga inimesi.

Kuna eelpool nimetatud seadusemuudatus toimus lühikest aega enne käesoleva töö valmimist, siis võib arvata, et valdav enamus töö kirjutamise ajal ametisolevaid huvijuht on võetud tööle enne seda ja seetõttu vastab eelnevalt kehtinud kvalifikatsiooninõuetele. Seadusemuudatuse mõju huvijuhi rollile hakkab olulisemal määral avalduma alles tulevikus.

Kui võrrelda eelmises alapeatükis käsitletud nägemusi huvijuhi rollist ja kehtinud huvijuhi koolitusnõudeid, siis võib lugeda need suuremas osa kattuvaks. Koolitusnõuetega oli hõlmatud huvitegevuse juhtimine, õpilastele sobiva keskkonna kujundamine, õpilaste tegevuse toetamine, õpilasesinduse töö toetamine, informatsiooni vahendamine. Koolitusnõuetes oli rõhutatud veel ühe või mitme huviala õpetamist õpilastele, kuid huvijuhi rolli juures ei ole seda seisukohta töös käsitletud autorid välja toonud. Võimalik, et erinevus on tingitud huvijuhi ametikoha kontseptsiooni ajalisest muutusest, kuna koolitusnõuded olid koostatud 2000.a. Ilmselt tänapäeval ei ole enam oluline, et huvijuht ise oleks huvialade õpetaja, vaid ta peab pigem leidma inimesi, kes neid noortele õpetaksid ja suunama noori nende juurde. Selle kõrval ei olnud

aga koolitusnõuetes määratletud tööd programmide ja projektidega. Võib arvata, et see huvijuhi rolli tähtsus on aja jooksul kasvanud ja 2000.a. ei peetud seda veel nii oluliseks.

Huvijuhi tööd on käsitletud ka noorsootöötaja kutsestandardites, kus nii 4., 6. kui 7. kutsetaseme juures on enamlevinud ametinimetuste seas märgitud huvijuhti. Kui uurida kutsestandardite sisu lähemalt, siis selgub, et need on mõeldud eelkõige noorsootööga tegelevates organisatsioonidest töötavate huvijuhtide ja mitte niivõrd üldhariduslike koolide huvijuhtidega. Noorsootöötaja kutsestandarditest vastab kooli huvijuhile kõige paremini 6. tase.

Kutsestandardi kohaselt 6. taseme noorsootöötaja töö sisu on individuaalne töö noore ja noortegruppidega, mitteformaalse õppetegevustesse kaasamine ja tingimuste loomine noore omaalgatuse ning vastutuse arenguks. Ta loob usaldusliku suhte ja teeb koostööd noorte, nende vanemate, teiste huvi- ja sidusgruppide ning valdkondade spetsialistidega. Noorsootöötaja, tase 6 arendab noortevaldkonda ja tööd oma organisatsioonis koostöös oma kolleegidega. 6. taseme noorsootöötaja juhendab teisi noorsootöötajaid, vabatahtlikke, praktikante jt ning osaleb võrgustiku töös. 6. taseme noorsootöötaja töö osadeks on noorsootöö korraldamine, noorteinfo vahendamine ja noorte nõustamine, administreerimine ja juhtimine, võrgustikutöö ja suhtlemine avalikkusega, noortevaldkonna arendamine ja professionaalne enesearendamine.

Kui võrrelda noorsootöötaja kutsestandardit töö eelmises alapeatükis käsitletud huvijuhi rolliga, siis on selle puhul üheks erinevuseks noortevaldkonna arendamise väljatoomine noorsootöötajate puhul. Võib arvata, et väljaspool kooli tegutseva noorsootöötaja puhul on see olulisem, sest kooli huvijuht tegutseb eelkõige oma kooli ja selle õpilaste huvidest lähtuvalt.

Kokkuvõtvalt võib väita, et tänu seadusemuudatustele on huvijuhi ametikoha ja ülesannete määratlus jäetud kooli otsustada ning seetõttu võivad huvijuhtide roll ja ülesanded kooliti erineda. Kuna praegused huvijuhid on eeldatavalt suuremas osas tööle asunud vana seaduse järgi, siis koolide roll huvijuhi rolli ja ülesannete määratlemisel hakkab rohkem avalduma ilmselt järgmistel aastatel.

2. EMPIIRILINE UURIMUS

2.1. Uuringu eesmärk ja metoodika

Käesoleva töö **eesmärk** on selgitada välja eesti ja vene õppekeelega koolide aineõpetajate seisukoht huvijuhi vajalikkusest koolis ning millised on õpetajate argumendid huvijuhi vajalikkuse või mittevajalikkuse kohta.

Uurimisküsimus: milline on vene õppekeelega koolide aineõpetajate arvamus huvijuhi vajalikkuse kohta koolis ja kas ja mille pooles see erineb eesti õppekeelega koolide aineõpetajate arvamuselt.

Hüpotees 1: Enamus mõlema õppekeelega koolide aineõpetajaid peab huvijuhti vajalikuks.

Hüpotees 2: Eesti ja vene õppekeelega õpetajate vahel ei ole suuri erinevusi huvijuhi vajalikuks pidamise osas.

Töös uuritakse kahte gümnaasiumi, millest üks on vene ja teine eesti õppekeelega. Vene õppekeelega gümnaasiumiks on Haabersti Vene Gümnaasium ja eesti õppekeelega gümnaasiumiks Tallinna Arte Gümnaasium. Haabersti Vene Gümnaasium asub Väike-Õismäel ning kool on alguse saanud 1937.a. Tallinna 5. Reaalkoolist, millest hiljem sai Tallinna 5. Keskkool. Alates 1955.a. on olnud kooli täielikult venekeelse õppega. Koolis käib 601 õpilast. Koolis tegutseb õpilasomavalitsus. Huviringidest töötavad koolis tantsu-, laulu-, teatri-, võrkpalli-, teadus-, käsitöö ja meisterdamisringid. (Haabersti Vene Gümnaasium 2014)

Tallinna Arte Gümnaasium asub Mustamäel. Kool alustas tegevust 1981.a. Tallinna 49. Keskkoolina. Koolis on 782 õpilast. Kool on kunsti- ja spordikallakuga. Koolis tegutseb õpilasomavalitsus. Huviringidest töötavad koolis kunsti- meisterdamis-, keraamika-, robootika-, näite-, laulu pallimängude, aeroobika, ujumis-, muinasjutu- ja õpioskuste ring. (Tallinna Arte Gümnaasium 2014)

Tabel 1. Haabersti Vene Gümnaasiumi ja Tallinna Arte Gümnaasiumi personali võrdlus

	Haabersti Vene Gümnaasium	Tallinna Arte Gümnaasium
Õpetajaid	42	73
Huvijuht	Jah	Jah
Infojuht	Jah	Ei
Projekti juht	Jah	Jah
Arendusjuht	Ei	Jah
Psühholoog	Jah	Ei
Sotsiaalpedagoog	Jah	Jah
Kasvatusjuht	Jah	Ei
Administratsioon	Direktor, majandusjuhataja, õpetoolide juhataja, kasvatusjuht	Direktor, majandusjuhataja, 2 õppealajuhatajat, huvijuht

Tabelis 1 on võrreldud mõlema kooli personali. Tallinna Arte Gümnaasiumis on õpetajaid oluliselt rohkem, kuid see on ka mõistev, sest seal on ka õpilaste arv suurem. Mõlemas koolis on olemas huvijuht, projekti juht ja sotsiaalpedagoog. Haabersti Vene Gümnaasiumis töötavad veel infojuht, psühholoog ja kasvatusjuht. Tallinna Arte Gümnaasiumis, kuulub huvijuht administratsiooni hulka, Haabersti Vene Gümnaasiumis aga mitte. Tallinna Arte Gümnaasiumis on 2 õppealajuhatajat, Haabersti Vene Gümnaasiumis on nende asemel õpetoolide juhataja, keda järgnevas analüüsis nimetakse võrreldavuse huvides samuti õppealajuhatajaks.

Uuring viidi läbi õpetajate kirjaliku ankeetküsitlusena. Küsitluse ankeet on toodud lisas 1. Ankeedis on küsimused õpetajate osalemise kohta tunni- ja koolivälises tegevuses, erinevate tunni- ja koolivälise tegevuse ülesannete täitjate kohta koolis. Samuti uuritakse sellega, hinnanguid huvi juhi ametikoha vajalikkusele, huvijuhi poolt kooli täidetavaid ülesandeid ning õpetajate arvamust, milliseid ülesandeid peaks huvijuht täitma. Lisaks uuritakse õpetajate hinnanguid nende kooli huvijuhi tegevusele.

Küsitluse läbiviimise korraldamisega tegeles käesoleva töö autor. Selleks ta esmalt kooskõlastas selle läbiviimise kooli administratsiooniga. Autor andis neile õpetajatele jaotamiseks küsitluslehed ning sai need sealt täidetuna tagasi. Küsitlusele vastamine toimus Haabersti Vene Gümnaasiumis 6.03.2014-12.03.2014 ja Tallinna Arte Gümnaasiumis 7.03.2014-13.03.2014. Küsitlusele vastas 7 õpetajat Haabersti Vene Gümnaasiumist ja 7 õpetajat Tallinna Arte Gümnaasiumist. Küsitluse vastused on toodud lisas 2.

Küsitlusele vastanud õpetajatest Haabersti Vene Gümnaasiumis olid 6 naist ja 1 mees. Staaži järgi olid 3 õpetajat töötanud pedagoogina alla 5 aasta, 3 õpetajat 5-10 aastat ja 1 õpetaja 11-20 aastat. 4 õpetajat töötasid või olid töötanud klassijuhatajana. Tallinna Arte Gümnaasiumis küsitlusele vastanutest olid samuti 6 naist ja 1 mees. Staaži järgi oli 1 õpetaja vähem kui 5-

aastase staažiga, 3 õpetajat 5-10-aastase staažiga, 1 õpetaja 11-20-aastase staažiga ning 2 õpetajat staažiga üle 20-aasta. Seega olid Tallinna Arte Gümnaasiumis küsitlusele vastanud õpetajad mõnevõrra pikema pedagoogilise staažiga. Õppealajuhatajana töötasid või olid töötanud nendest 5 õpetajat.

2.2. Uuringu tulemused

Kui võrrelda õpetajate nägemust oma rollist tunni- ja kooliväliste ülesannete täitjana, siis selgus uuringuga, et Tallinna Arte Gümnaasiumi õpetajad näevad suures osas ennast eelkõige õpetajana ja leiavad, et nende ülesandeks on tundide läbiviimine. Vaid 2 õpetajat märkis, et nad tegelevad kooliürituste korraldamisega. Seevastu Haabersti Vene Gümnaasiumi õpetajatest 6 vastas, et nad tegelevad ürituste korraldamisega. Näiteks korraldavad nad ekskursioone, väljasõite, valmistavad õpilasi ette konkurssidel ja võistlustel osalemiseks. Õpetajad nägid ennast ka ideede andjana huvijuhile. Seega võib nende tulemsute põhjal arvata, et Haabersti Vene Gümnaasiumi õpetajad on rohkem tunni- ja koolivälise tegevusega seotud. Samal ajal on neile sellise tegevusega tegelemine vähem meeldivam. Tunni- ja koolivälise tegevuse ülesannete vastuvõtmise meeldivuse kohta antud hinnangute keskmine oli Haabersti Vene Gümnaasiumis 3,7 punkti ja Tallinna Arte Gümnaasiumis 4,3 punkti 5-palli süsteemis.

Tabel 2. Õpetajate koostööpartnerid tunni- ja kooliväliste ülesannete täitmisel

	Haabersti Vene Gümnaasium	Tallinna Arte Gümnaasium
Tunnivälised ülesanded	Teised õpetajad (5), huvijuht (3) , direktor (2), õppealajuhataja (2), õpilased (2)	Huvijuht (4) , teised õpetajad (3), õppealajuhataja (2)
Koolivälised ülesanded	Huvijuht (4) , teised õpetajad (2), direktor (1), õppealajuhataja (1), õpilased (1)	Huvijuht (3) , teised õpetajad (2), õppealajuhataja (2), projektijuht (2), direktor (1)

Märkus: sulgudes vastajate arv, kes nimetas vastavat koostööpartnerit

Kui võrrelda huvijuhi rolli õpetajate koostööpartnerina tunni- ja kooliväliste ülesannete täitmisel, siis võib väita, et mõlemas koolis on huvijuhil nende puhul täita oluline roll. Kõikidel juhtudel, va tunnivälised ülesanded Haabersti Vene Gümnaasiumi tunniväliste ülesannete puhul, on huvijuht tähtsamaks koostööpartneriks. Tulemuste põhjal ei saa öelda, et huvijuhi tähtsuses oleks kahe kooli vahel suuri erinevusi. Tähtsuselt teiseks koostööpartneriks on teised õpetajad. Nende kõrval tehakse koostööd veel õppealajuhataja, direktori, projektijuhi ja õpilastega. (Tabel 2)

Järgnevalt uuriti, kes tegelevad koolis õppe- ja tunniväliste ülesannete täitmisega. Ülekooliliste ürituste korraldamise juures nimetati mõlemas kooli kõige sagedamini huvijuhti. Lisaks temale tegelevad sellega veel õppealajuhataja, õpetajad ja direktor. Ringide töö korraldajana mainiti samuti mõlemas koolis kõige rohkem huvijuhti. Tema kõrval tegelevad Haabersti Vene

Gümnaasiumis sellega huviringide juhid ja Tallinna Arte Gümnaasiumis õpealajuhataja. Õpilaste nõustamisega tegelevad mõlemas koolis kõige rohkem huvijuhtid. Nende kõrval on mõlemas koolis veel oluline õppealajuhataja ning Haabersti Vene Gümnaasiumis sotsiaalpedagoog. Õpilasmavalitsuse juhendamisega tegelevad kõige rohkem huvijuhtid, nende kõrval Tallinna Arte Gümnaasiumis ka direktor. Ülekoolilise info vahendamise tegeleb kõige rohkem Haabersti Vene Gümnaasiumis infojuht, Tallinna Arte Gümnaasiumis huvijuht. Viimases on selles oluline roll veel direktoril. Ilmselt on see erinevus põhjendatud sellest, et Tallinna Arte Gümnaasiumis ei ole infojuhti, mistõttu jagunevad infojuhi ülesanded selles osas huvijuhi ja direktori vahel. (Tabel 3)

Tabel 3. Õppe- ja tunnivälise ülesannete täitjad koolis (sulgudes mainingute arv)

	Haabersti Vene Gümnaasium	Tallinna Arte Gümnaasium
Ülekooliliste ürituste korraldamine	Huvijuht (6) , õppealajuhataja (3), õpetajad (2), direktor (1), administratsioon (1)	Huvijuht (6) , direktor (2), õpetajad (1), õppealajuhataja (1)
Ringide töö korraldamine	Huvijuht (3) , huviringide juhid (3), õppealajuhataja (1), administratsioon (1)	Huvijuht (4) , õppealajuhataja (4), arendusjuht (2)
Õpilaste nõustamine	Huvijuht (4) , sotsiaalpedagoog (4), õppealajuhataja (2), õpetajad (2), nõustamiskeskus (1)	Huvijuht (3) , õppealajuhataja (3)
Õpilasmavalitsuse juhendamine	Huvijuht (6) , direktor (1), õpetajad (1)	Huvijuht (5) , direktor (3), õpetajad (1)
Ülekoolilise info vahendamine	Infojuht (3), huvijuht (2) , õppealajuhataja (2), projektijuht (1), direktor (1)	Huvijuht (5) , direktor (5), õppealajuhataja (1), projektijuht (1), õpilasmavalitsus (1)
Kooli esindamine üritustel väljaspool kooli	Huvijuht (6) , õpetajad (5), õpilased (3), projektijuht (3), õppealajuhataja (2), direktor (1), administratsioon (1)	Huvijuht (5) , õpetajad (3), direktor (3), õpilasmavalitsus (1)
Osalemine kooli juhtimisprotsessis	Huvijuht (4) , õppealajuhataja (3), sotsiaalpedagoog (2), administratsioon (1), projektijuht (1)	Huvijuht (5) , õpetajad (2), õppealajuhatajad (2), arendusjuht (1)
Töö ülekooliliste projektide ja programmidega	Õppealajuhataja (4), õpetajad (4), huvijuht (3) , infojuht (3), projektijuht (2), administratsioon (1)	Projektijuht (4), huvijuht (3) , direktor (2), arendusjuht (1), õpetajad (1), õppealajuhataja (1)
Kooli traditsioonide eesmärgikindel säilitamine	Õpetajad (6), õppealajuhataja (5), direktor (5), huvijuht (3) , projektijuht (3)	Huvijuht (7) , direktor (6), õpetajad (1), arendusjuht (1)
Õpilaste juhendamine koolivälistel sündmustel	Huvijuht (6) , õppealajuhataja (3), õpetajad (3), projektijuht (1)	Huvijuht (7) , õppealajuhataja (2), arendusjuht (1), administratsioon (1)
Õpilaste juhendamine ülekooliliste sündmuste korraldamisel	Huvijuht (7) , õpetajad (4), õppealajuhataja (3), projektijuht (1), administratsioon (1)	Huvijuht (6) , õpetajad (4), õppealajuhataja (1)
Õpilaste juhendamine klassi tasemel sündmuste korraldamisel	Õpetajad (5), huvijuht (3) , õppealajuhataja (1), projektijuht	Huvijuht (6) , õpetajad (4)

	(1)	
Ainealaste ülekooliliste sündmuste (ainenädalad jms) korraldamine	Huvijuht (7) , õppealajuhataja (5), õpetajad (3), projektijuht (1), administratsioon (1)	Huvijuht (5) , õppealajuhataja (3), õpetajad (2), projektijuht (1)

Huvijuhid osalevad mõlema kooli juhtimisprotsessis. Ülekooliliste projektide ja programmidega tegelevad Haabersti Vene Gümnaasiumis kõige rohkem õppealajuhataja ja õpetajad, kuigi ka infojuhti ja huvijuhti mainiti nende ülesannete täitjana suhteliselt palju. Tallinna Arte Gümnaasiumis tegeleb sellega kõige rohkem projektijuht. Iseenesest peaks see olema projektjuhi ülesanne ja on üllatav, et miks Haabersti Vene Gümnaasiumis pidasid vaid kaks õpetajat seda projektjuhi ülesandeks. Huvijuhi roll kooli traditsioonide säilitajana on kahes koolis erinev. Tallinna Arte Gümnaasiumi puhul nägid õpetajad üksmeelselt seda huvijuhi ülesandena. Seevastu Haabersti Vene Gümnaasiumi õpetajad nägid selle teostajana pigem õpetajaid, õppealajuhatajat ja direktorit. Nii kooliväliste kui ülekooliliste sündmuste korraldamisel õpilaste juhendajana nägid mõlema kooli õpetajad küllaltki üksmeelselt huvijuhti. Seevastu klassitasemel sündmuste korraldamisel leidsid Haabersti Vene Gümnaasiumi õpetajad, et sellega tegelevad rohkem õpetajad, samal ajal kui Tallinna Arte Gümnaasiumi õpetajate arvates tegeleb sellega rohkem huvijuht. Ainealaste sündmuste korraldajana nägid mõlema kooli õpetajad eelkõige huvijuhti ja tema kõrval õppealajuhatajat. (Tabel 3)

Küsitluses paluti õpetajatel hinnata huvijuhi vajalikkust 5-palli süsteemis. Mõlema kooli õpetajad leidsid huvijuhi ametikoha vajalikuks. Keskmise hinne huvijuhi vajalikkusele Tallinna Arte Gümnaasiumis oli 4,7 ja Haabersti Vene Gümnaasiumis 4,4. Sealjuures mõlemas enamus õpetajaid andis hinnanguks 5 palli ja vaid Haabersti Vene Gümnaasiumis hindas üks õpetaja huvijuhi vajalikkust 3 palliga.

Kui õpetajatel paluti huvijuhi vajalikkust põhjendada, siis ilmnisid kahe kooli õpetajate vastustes olulised erinevused. Haabersti Vene Gümnaasiumi õpetajad nägid huvijuhti peamiselt ürituste korraldajana. Tallinna Arte Gümnaasiumi õpetajate vastuste järgi on aga huvijuhi roll mitmekesisem. Ka nemad tõid välja ürituste korraldamise huvijuhi poole, kuid selle kõrval nägid temas laste arendajat ja toetajat, kooli esindajat, info vahendajat.

Järgmisena paluti õpetajatel nimetada kolm huvijuhi olulisemat ülesannet, millega ta peaks tegelema ja kolm olulisemat ülesannet, millega huvijuht tegelikkuses tegeleb. Vastustes selgus mitmeid erinevusi kahe kooli õpetajate nägemuses huvijuhi rollis. Sarnaselt eelneva küsimusega pidasid Haabersti Vene Gümnaasiumi õpetajad huvijuhi kõige olulisemaks ülesandeks ülekooliliste ürituste korraldamist ja selle kõrval kooli esindamist üritustel väljaspool kooli. Tallinna Arte Gümnaasiumi õpetajate vastuste põhjal ei saa ühte või kahte huvijuhi peamist ülesannet välja tuua, sest kõige rohkem hääli kogusid võrdselt neli ülesannet, milleks olid ülekooliliste ürituste korraldamine, info vahendamine, kooli traditsioonide säilitamine ja kooli maine tõstmine. Kooli maine tõstmist ja kooli traditsioonide säilitamist mainisid ka Haabersti Vene Gümnaasiumi õpetajad, kui info vahendamine pole nende arvates huvijuhi ülesanne. Viimane on põhjendatav sellega, et nende koolis töötab infojuht. Haabersti Vene Gümnaasiumi õpetajad mainisid veel suhteliselt palju õpilaste nõustamist. (Tabel 4)

Tabel 4. Huvijuhi olulisemad ülesanded ja tegelikud tähtsamad tegevused aineõpetajate hinnangutes

	Haabersti Vene Gümnaasium		Tallinna Arte Gümnaasium	
	Huvijuhi olulisemad ülesanded	Huvijuht tegeleb	Huvijuhi olulisemad ülesanded	Huvijuht tegeleb
Ülekooliliste ürituste korraldamine	6	3	3	4
Ringide töö korraldamine	1	1	2	3
Õpilaste nõustamine	3	1	0	1
Õpilasmavalitsuse juhendamine	1	3	1	1
Info vahendamine	1	0	3	4
Kooli esindamine üritustel väljaspool kooli	5	4	1	0
Osalemine kooli juhtimisprotsessis	0	3	2	0
Töö projektide ja programmidega	2	1	0	0
Kooli traditsioonide säilitamine	3	4	3	3
Kooli maine tõstmine	2	2	3	1

Huvijuhi reaalse tegevuse kohta leidsid Haabersti Vene Gümnaasiumi õpetajad, et huvijuht tegeleb kõige rohkem kooli esindamisega üritustel väljaspool kooli, kooli traditsioonide säilitamisega, õpilasmavalitsuse juhtimisega ja osalemisega kooli juhtimisprotsessis. Tallinna Arte Gümnaasiumi õpetajate hinnangul tegeleb huvijuht kõige rohkem ülekoolilist ürituste korraldamise, info vahendamise, ringide töö korraldamise ja kooli traditsioonide säilitamisega. (Tabel 4).

Kui võrrelda erinevusi huvijuhi soovitud ja tegelike ülesannete vahel, siis võib väita, et Tallinna Arte Gümnaasiumi puhul langevad need rohkem kokku. Haabersti Vene Gümnaasiumis soovivad õpetajad, et huvijuht tegeleks ürituste korraldamisega, kuid suhteliselt vähe õpetajaid leiab, et see tegelikkuse kuulub huvijuhi olulisemate ülesannet hulka. Samuti leitakse, et huvijuht osaleb kooli juhtimisprotsessis, kuid seda ei peeta vajalikuks. Tallinna Arte Gümnaasiumis on õpetajad seisukohal, et huvijuht peaks tegelema ürituste korraldamisega pigem vähem ja ta peaks rohkem kooli juhtimisprotsessis osalema. Siinkohal tuleb märkida, et Tallinna Arte Gümnaasiumis kuulub huvijuht administratsiooni hulka, kuid Haabersti Vene Gümnaasiumis mitte.

Tabel 5. Rahulolu huvijuhi tegevusega

	Haabersti Vene Gümnaasium	Tallinna Arte Gümnaasium
Ülekooliliste ürituste korraldamine	3,0	3,4
Ringide töö korraldamine	2,4	3,3
Õpilaste nõustamine	2,3	3,1
Õpilasmavalitsuse juhendamine	2,0	3,6
Info vahendamine	2,4	3,6
Kooli esindamine väljaspool kooli	2,7	3,4
Osalemine kooli juhtimises	2,8	3,1
Töö projektide ja programmidega	2,1	2,9
Rahulolu tervikuna	2,6	3,1

Märkus: Tabelis on toodud hinnangute keskmine (4- väga rahul, 3- pigem rahul, 2- pigem ei ole rahul, 1- ei ole rahul). Keskmise arvutamisel on jäetud välja vastused, milles öeldi, et huvijuht ei tegele selle ülesandega

Õpetajate rahulolu huvijuhi tegevusega on kõrgem Tallinna Arte Gümnaasiumis. Selle puhul on rahulolu hinnangud keskmiselt kõrgemad tervikuna ja kõigi üksikute tegevuste osas. Tallinna Arte Gümnaasiumis on õpetajad kõige rohkem rahul huvijuhi tegevusega õpilasmavalitsuse juhendamisel ja info vahendamisel, kõige vähem aga töös projektide ja programmiga. Haabersti Vene Gümnaasiumis on õpetajad kõige rohkem rahul huvijuhi tegevusega ürituste korraldamises ja osalemises kooli juhtimises ning kõige vähem õpilasmavalitsuse juhendamisega (Tabel 5). Siinkohal tuleb arvestada, et antud küsimuse vastused ilmselt väljendavad rohkem rahulolu konkreetse huvijuhi tegevusega kui huvijuhi institutsiooniga üldse. Samas tuleb arvestada, et õpetajate rahulolu huvijuhiga üldiselt kujunebki läbi praktilise kogemuste olemasoleva huvijuhiga.

Kui õpetajate käest küsiti, kuidas võiks huvijuht kaasa aidata nende tööle, siis Haabersti Vene Gümnaasiumi õpetajad leidsid, et kõige olulisem on, et huvijuht peaks oma tööd hästi tegema. Selle kõrval märgiti, et ta saab aidata ürituste ettevalmistamise ja õpilaste nõustamisega. Tallinna Arte Gümnaasiumi õpetajad leidsid, et huvijuht võiks tihedamalt osaleda kooli juhtimises, koolielus ja õppeprotsessis.

Viimasena küsiti õpetajate käest, mis juhtuks siis, kui nende koolis huvijuhti ei oleks. Mõlema kooli õpetajad leidsid, et see põhjustaks neile lisatööd, sest ilmselt peaksid nemad vähemalt teatud osas huvijuhi töö ära tegema. Samuti märgiti, et sellisel juhul ei saaks kool osa võtta mitmetest üritustest.

2.3. Järeldused

Käesolevas töös läbiviidud uuringu tulemused näitavad, et nii eesti kui vene õppekeele kooli õpetajad peavad huvijuhi ametikohta enamuses väga vajalikuks ning ei saa väita, et ühe kooli õpetajad peaksid seda vajalikumaks kui teise kooli omad. Seega leidsid kinnitust mõlemad töös püstitatud hüpoteesid:

Hüpotees 1: Enamus mõlema õppekeele koolide aineõpetajaid peab huvijuhti vajalikuks.

Hüpotees 2: Eesti ja vene õppekeele õpetajate vahel ei ole suuri erinevusi huvijuhi vajalikuks pidamise osas.

Küll aga esinevad erinevused põhjustes, miks huvijuhti vajalikuks peetakse. Venekeelse kooli õpetajad pidasid huvijuhti vajalikuks eelkõige mitmesuguste ürituste korraldajana. Eestikeelse kooli õpetajad nägid huvijuhti mitmete rollide kandjana. Kuigi ka nemad väljendasid huvijuhi tähtsust ürituste korraldajana, leidsid nad, et selle kõrval on huvijuht oluline info vahendajana, õpilaste nõustajana, kooli traditsioonide säilitaja ja kooli maine tõstjana. Infovahendamise osas on erinevus selgitava sellega, et venekeelses koolis töötab eraldi infojuht.

Kui võrrelda saadud tulemusi Salumäe (2011, lk 8) poolt välja toodud nelja huvijuhi peamise funktsiooniga, siis võib väita, et mõlema kooli õpetajad pidasid oluliseks sündmuste korraldamist huvijuhi poolt. Ka huviringide töö organiseerimist ja õpilasesinduse töö juhendamist pidasid mõlema kooli õpetajad küllaltki tähtsaks (kuigi mitte kõige tähtsamaks) huvi juhi ülesandeks. Seevastu töö projektides ja programmides ei peaks õpetajate arvetes nii palju huvijuhi ülesanne olema ja sellega tegelevad uuritud koolides rohkem projektijuht, õppealajuhataja, õpetajad.

Puntso (2011) uuringus leidsid õpetajad, et huvijuhi kõige olulisemaks ülesandeks on ülekooliliste ürituste organiseerimine. Pedastsaar (2007, lk 33) uuringu järgi nägid õpetajad huvijuhti kui huvitegevuse süstemaatilist korraldajat. Käesoleva töö tulemusi võib pidada nendega kokkulangevaks, sest ka siin rõhutati huvijuhi tähtsust ürituste ja ringide töö korraldajana.

Käesoleva töö tulemuste järgi on huvijuhid koos teiste õpetajatega õpetajate jaoks peamiseks koostööpartneriteks tunni- ja kooliväliste ülesannete täitmisel. Rohkem olid kooli- ja tunniväliste ülesannete täitmisega seotud venekeelse kooli õpetajad. Eestikeelse kooli õpetajad nägid ennast rohkem vaid õpetajatena. Õpetajate tunni- ja koolivälisteks üritusteks olid näiteks ekskursioonid, õpilaste osalemine võistlustel ja konkurssidel. Õpetajate koostöö huvijuhiga nende juures vastab Rohtma (2004, lk 21) seisukohtadele huvijuhtide ja klassijuhatajate vahelise koostöö osas.

Töö tulemuste juures tuleb arvestada, et need peegeldavad kahe kooli õpetajate nägemust huvijuhi ametikohast ja selle vajalikkusest. Tulemused ei ole üldistatavad eesti ja vene õppekeele koolidele laiemalt. Viimase saavutamiseks oleks vaja viia läbi mahukam uuring, milles kasutataks esinduslikumat valimit vene ja eesti õppekeele koolidest.

KOKKUVÕTE

Huvijuhi ametikohal puudub ühtne definitsioon. Seda eriti olukorras, kus tema olemasolu ei ole üldhariduskoolidele kohustuslik ja tema tööülesanded on iga kooli otsustada. Huvijuhis on nähtud nii pedagoogi, noorsootöötajat, huvitegevuse korraldajat ja läbiviijat. Huvijuhti võib pidada mitut ametikohta ühendavaks töötajaks, sest ta täidab erinevate töötajate ülesandeid ning samal ajal toimib ühenduslülina ja info vahendajana mitmete kooli töötajate, õpilaste ja ka kooliväliste isikute ja asutuste vahel.

Huvijuhi töö ühendab endas mitmeid rolle ja tema põhilisteks funktsioonideks on sündmuste korraldamine, huviringide töö organiseerimine, õpilaseesinduse töö juhendamine ning töö projektides ja programmides. Samuti on huvijuht võrgustike loojaks, kooli maine ja traditsioonide hoidjaks ja koolikultuuri edendajaks.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses huvijuhi ametikohta eraldi välja toodud ei ole. Kuni 2013.a. septembrini kehtisid huvijuhi kvalifikatsiooninõudeid, kuid praegu on koolidel vaba valik, milliste oskuste ja teadmistega inimesi huvijuhina tööle võtta. Samuti on huvijuhi ametikoht praeguseks välja jäetud õpetajakoolituse standardist. Huvijuhi tööd käsitlevad kutsestandardid on oma sisu poolest mõeldud noorteorganisatsioonide, mitte koolide huvijuhtide jaoks.

Käesoleva töö empiirilises uuringus võrreldi omavahel ühte Tallinnas asuvat vene õppekeelega kooli (Haabersti Vene Gümnaasium) ja eesti õppekeelega kooli (Tallinna Arte Gümnaasium). Mõlemas koolis töötavad huvijuhid.

Töö tulemused näitavad, et nii eesti kui vene õppekeelega kooli õpetajad peavad huvijuhi ametikohta enamuses väga vajalikuks ning ei saa väita, et ühe kooli õpetajad peaksid seda vajalikumaks kui teise kooli omad. Seega leidsid kinnitust mõlemad töös püstitatud hüpoteesid, mille kohaselt enamus mõlema õppekeelega koolide aineõpetajaid peab huvijuhti vajalikuks ning

eesti ja vene õppekeelega õpetajate vahel ei ole suuri erinevusi huvijuhi vajalikuks pidamise osas.

Huvijuhid koos teiste õpetajatega on õpetajatele peamiseks koostööpartneriteks tunni- ja kooliväliste ürituste juures. Venekeelse kooli õpetajad nägidki huvijuhtide rolli kõige rohkem ürituste korraldajana, eestikeelse kooli õpetajad nägid seda aga mõnevõrra laiemalt. Nende arvates on huvijuht vajalik info vahendajana, õpilaste nõustajana, kooli traditsioonide säilitaja ja kooli maine tõstjana.

Kui võrrelda erinevusi huvijuhi soovitud ja tegelike ülesannete vahel, siis võib väita, et Tallinna Arte Gümnaasiumi puhul langevad need rohkem kokku. Seevastu Haabersti Vene Gümnaasiumis õpetajad soovivad, et huvijuht tegeleks rohkem ürituste korraldamisega ning osalema kooli juhtimisprotsessis väiksemas ulatuses.

Õpetajate rahulolu huvijuhi tegevusega on kõrgem Tallinna Arte Gümnaasiumis. Sealjuures on õpetajad kõige rohkem rahul huvijuhi tegevusega õpilasomavalitsuse juhendamisel ja info vahendamisel. Haabersti Vene Gümnaasiumis on õpetajad suhteliselt rahulolematud huvijuhi tegevusega õpilasomavalitsuse juhendamisel, ringide töö korraldamisel ning tööga projektide ja programmidega.

KASUTATUD KIRJANDUS

Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded. RT I, 30.08.2013, 5

Haridusleksikon. 2013. Mikser, R. (toim.) Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus.

Haabersti Vene Gümnaasium. <http://www.hvg.tln.edu.ee/>, 2. aprill 2014.

Noorsootöö strateegia 2006-2013. 2006. Tartu: Haridus- ja Teadusministeerium

Huviharidusstandard. RTL 2007, 27, 474.

Jõe, H. 2004. *Üldhariduskoolide huvijuhtide staatuse ja koolitusvajaduste uuring*. Tallinn

Kaldma, D. 2002. Huvijuht kujundab koolikeskkonda. *Õpetajate leht*, 19.04.2002

Kallas, A. 2011. *Huvijuhi ja aineõpetaja koostöö Häädemeeste Keskkooli näitel*. [Lõputöö] Viljandi: Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia

Kost, R. 2012. Kasutamata võimalused kooli huvitegevuses. *Õpetajate Leht*, 5.11.2012

Lukk, A. 2011. *Huvijuhtide ja lapsevanemate koostöö Lääne-Virumaal*. [Lõputöö] Viljandi: Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia

Pedagoogide kvalifikatsiooninõuded. RTL 2002, 96, 1486.

Pedastsaar, T. 2007. Huvijuhi töövaldkonnad koolis. - Rmt: *Huvijuht koolikultuuri kujundavas võrgustikus*. Viljandi: TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia, lk 29-35

Pihor, K., Beilmann, M. 2011. Noorsootöötajate ootused noorsootöö toimimise keskkonnale. Poliitikauuringute Keskus PRAXIS Poliitikaülevaade 2/11-

Puntso, E. 2011. *Huvijuhi ja klassijuhataja ülesanded ja koostöövõimalused Väätša Põhikoolis õpilaste ja klassijuhatajate pilgu läbi*. [Lõputöö] Viljandi: Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia

Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus. RT I 2010, 41, 240.

Reitav, U. & Ristikivi, L. 2010. Noorsootöö. – Rmt: *Noortemonitor 2009*. Tallinn: Eesti Noorsoo Instituut, Eesti Noorsootöö Keskus

Reitav, U. 2007. Huvijuhi töö eesmärk – Rmt: *Huvijuht koolikultuuri kujundavas võrgustikus*. Viljandi. lk 5-6

- Ristikivi, L.** 2007. Huvijuht võrgustiku looja, liikme ja soodustajana koolinoorsootöös. - Rmt: *Huvijuht koolikultuuri kujundavas võrgustikus*. Viljandi. lk 7-14
- Rohtma, V.** 2004. *Klassijuhataja*. Tallinn
- Salumäe, K.** 2007. Mida mõistame koolikultuurina? – Rmt: *Huvijuht koolikultuuri kujundavas võrgustikus*. Viljandi. lk 15-24.
- Salumäe, K.** 2011. Kool on noorsootööks parim koht! *Mihus*, 8, 6-8.
- Salumäe, K., Saar, M.** 2001. *Huvijuhi koht koolis*.
<http://www.koolielu.ee/pages.php/0705,3285>, 17. november 2013.
 Tallinna Arte Gümnaasium. <http://www.artedu.ee/>, 2. aprill 2014.
- Tart, T.** 2011. *Noortekeskuste noorsootöötajate ja huvijuhtide tegevuseesmärkide sarnasused ja erinevused*. [Lõputöö] Viljandi: TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia.
- Tiit, T.** 2007. Huvijuht–kes ja milleks? Rmt: *Huvijuht koolikultuuri kujundavas võrgustikus*. Viljandi: TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia, 5-6.
- Õpetajate koolituse raamnõuded. RT I 2000, 87, 575.
- Горбачёв, С.** 2005. *Воспитательная работа в школе*.
<http://www.openclass.ru/knowledgedbs/40773>, (26.11.2009).

RESÜMEE

Russian-Language school's Pedagogues' Opinions on Necessity of School Youth Leaders

„Оценивание педагогов школ с русским языком обучения на предмет необходимости организатора по интересам“

Целью экзаменационной работы является выяснить позицию у преподавателей-предметников с русским и эстонским языком обучения в необходимости в школе организатора по интересам, и какие аргументы учителя могут предоставить в нужности или не нужности организатора по интересам в школе. Проблема исследовательской работы, каков взгляд учителей - предметников русскоязычных школ в необходимости организатора по интересам в школе, чем отличается мнение учителей - предметников эстонских школ, и отличаются ли.

Работа написана на 41 лист, где 5 таблиц, 2 дополнения и для написания работы было использовано 27 литературных источника. Работа написана на эстонском языке.

В работе поставлены 2 гипотезы:

Гипотеза 1: Большинство учителей- предметников в школах с обоими языками обучения считают необходимым наличие организатора по интересам.

Гипотеза 2: Между педагогами из школ с русским и школ с эстонским языками обучения не наблюдается больших различий по вопросу необходимости организатора по интересам.

Исследование было проведено в школе с русским языком обучения и в одной школе с эстонским языком обучения. Гимназия с русским языком обучения была Русская гимназия Хаберсти и гимназия с эстонским языком обучения была Таллиннская гимназия «Арте».

Итог работы показал, что как школа с эстонским языком обучения, так и школа с русским языком обучения нуждаются в должности организатора по интересам. Вытекает заключение из поставленных гипотез в работе, согласно этому в большинстве учителя-предметники считают должность организатора по интересам необходимой. Между учителями с эстонским языком обучения и учителями с русским языком обучения нет большой разницы во мнении, в вопросе, что организатор по интересам необходим школам.

Организаторы по интересам с другими учителями являются партнёрами в работе, как в уроках, так и на различных вне школьных мероприятиях. В русскоязычных школах учителя - предметники видят роль организатора по интересам в основном организации мероприятий, но в эстонскоязычных школах учителя видят роль организатора по интересам более обширно. По их мнению, организатор по интересам важен, как информатор, советчик, хранитель школьных традиций и защитник школьной репутации.

Если сравнить разницу между желаемым и действительными данными, можно утверждать, что в эстонских школах они больше совпадают. В русскоязычных гимназиях желанием учителей было то, что бы организатор по интересам больше занимался организацией мероприятий, и в меньшей степени, участвовал в процессе управления. Среди учителей самыми довольным деятельностью своего организатора по интересам является Таллиннская гимназия «Арте». В большей части они были довольны главенством школьным самоуправлением и умением в обмене информации.

В русскоязычной школе были недовольны в большей степени главенством школьным самоуправлением, организацией работы кружков, а так же работой с проектами и программами.

Lisa 1. Küsitluse blankett

Lugupeetud küsimustikule vastaja!

Mina olen TÜ VKA üliõpilane ja ma palun Teie abi oma uurimuse läbiviimisel oma lõputöö jaoks, mille eesmärgiks on selgitada välja õpetajate nägemus huvijuhi rollist koolis. Teie saate selleks oma panuse anda järgneva küsimustiku täitmisega, mille eest oleksin Teile väga tänulik! Küsitlus on anonüümne, selle tulemusi kasutatakse ainult lõputöö eesmärgil.

1. Teie sugu

Naine

Mees

(mees, naine)

2. Teie tööstaaž pedagoogina

Alla 5 aasta

5-10 aastat

11-20 aastat

üle 20 aasta

3. Kas töötate või olete töötanud klassijuhatajana?

Jah

Ei

4. Millised on teie tunni- ja koolivälised ülesanded koolis?

.....
.....
.....

5. Hinnake 5-palli süsteemis kui meelsasti te neid ülesandeid endale võtate? (5 mulle meeldib väga ... 1 see on aineõpetajale täiesti liigne tegevus)

6. Kellega teete kõige rohkem koostööd tunniväliste ülesannete täitmisel:

Direktor

Õppealajuhataja

Projektijuht

Huvijuht

Teised õpetajad

Kellegi

teisega (nimetage kellega)

7. Kellega teete kõige rohkem koostööd kooliväliste ülesannete täitmisel:

Direktor Õppealajuhataja Projektijuht Huvijuht Teised õpetajad Kellegi
teisega (nimetage kellega)

8. Hinnake 5-palli süsteemis kui vajalikuks hindate huvijuhi ametikohta koolis (5 väga vajalik 1-täiesti mittevajalik)

9. Põhjendage lühidalt oma seisukohta, miks arvate, et huvijuht on koolis

a) vajalik

.....

b) mittevajalik

.....

.....

10. Kes täidab Teie koolis neid ülesandeid? (mitte nimeliselt, vaid ametikoha poolest!)

Ülekooliliste ürituste korraldamine,

Ringide töö korraldamine,

Õpilaste nõustamine

Õpilasmavalitsuse juhendamine

Ülekoolilise info vahendamine

Kooli esindamine üritustel väljaspool kooli

Osalemine kooli juhtimisprotsessis

Töö ülekooliliste projektide ja programmidega

Kooli traditsioonide eesmärgikindel säilitamine

Õpilaste juhendamine koolivälistel sündmustel

Õpilaste juhendamine ülekooliliste sündmuste korraldamisel

Õpilaste juhendamine klassi tasemel sündmuste korraldamisel

Ainealaste ülekooliliste sündmuste (ainenädalad jms) korraldamine

Kooli maine tõstmine

Muu (nimetage millised)

11. Millised on Teie arvates huvijuhi kõige olulisemad ülesanded? (märkige 3 olulisemat)

Ülekooliliste ürituste korraldamine,

Ringide töö korraldamine,

Õpilaste nõustamine

Õpilasmavalitsuse juhendamine

Info vahendamine

Kooli esindamine üritustel väljaspool kooli

Osalemine kooli juhtimisprotsessis

Töö projektide ja programmidega
 Kooli traditsioonide säilitamine
 Kooli maine tõstmine
 Muu (nimetage millised)

12. Millega tegeleb huvijuht Teie koolis (märkige 3 olulisemat)?

Ülekooliliste ürituste korraldamine,
 Ringide töö korraldamine,
 Õpilaste nõustamine
 Õpilasomavalitsuse juhendamine
 Info vahendamine
 Kooli esindamine üritustel väljaspool kooli
 Osalemine kooli juhtimisprotsessis
 Töö projektide ja programmidega
 Kooli traditsioonide säilitamine
 Kooli maine tõstmine
 Muu (nimetage millised)

13. Milline on Teie rahulolu huvijuhi tegevustega erinevates valdkondades

Valdkond	Väga rahul	Pigem rahul	Pigem ei ole rahul	Ei ole rahul	Huvijuht ei tegele sellega
Ülekooliliste ürituste korraldamine					
Ringide töö korraldamine					
Õpilaste nõustamine					
Õpilasomavalitsuse juhendamine					
Info vahendamine					
Kooli esindamine väljaspool kooli					

Osalemine kooli juhtimises					
Töö projektide ja programmidega					
Rahulolu tervikuna					

14. Kuidas huvijuht võiks/ saaks aidata kaasa Teie tööle

.....

.....

.....

15. Kui Teie koolis huvijuhti ei oleks, siis mis oleks Teie arvates koolis teisiti?

.....

.....

.....

Lisa 2. Küsitluse tulemused

Eesti kool	Mees	Staaž	Klassijuhataja	Küsimus 4	Küsimus 5	Küsimus 6	Küsimus 7
1	0	5-10aastat	1	Kooliõpetaja	4	Huvijuht, teised õpetajad	Huvijuht, teised õpetajad
1	0	11-20 aastat	1	Kooliõpetaja	4	Õppealajuhataja	Õppealajuhataja
1	0	üle 20	1	Kooliõpetaja	5	Huvijuht, teised õpetajad	Direktor
1	0	alla 5	0	Tunni läbiviimine	5	Huvijuht	Projektijuht, huvijuht
1	1	üle 20	1	kooliüritused	4	teised õpetajad	teised õpetajad
1	0	5-10aastat	0	idee, korraldamine	3	Õppealajuhataja	Õppealajuhataja
1	0	5-10aastat	1	kunstiõpetaja	5	huvijuht	Projektijuht, huvijuht
0	0	5-10aastat	0	ekskursioonide ja teiste väljakäikude korraldamine (idee annan huvijuhile), õueõppe läbiviimine	3	Õppealajuhataja	Õppal, huvij
0	0	alla 5	0	Konkursid, ekskursioonid, linnaüritused ja kooliüritused	4	direktro, teised õp, õpilaed	direktor, õpilased
0	1	5-10aastat	1	Konkursid, ekskursioonid, lastevan	5	kõik	huvijuht
0	0	11-20 aastat	1	õpetamine, suunamine	4	huvijuht	huvijuht
0	0	alla 5	0	tehnoloogia õp, tunnivälisid üir	4	teised õpetajad	teised õpetajad
0	0	5-10 aastat	1	muusika õp, üritused	3	Huvijuht, teised õpetajad	huvijuht
0	0	alla 5	1	algklasi õp, üritsed	3	teised õpetajad	teised õpetajad

Küsimus 8	Küsimus 9	Ülekool	Ringid	Nõust	ÕOV	Info	Esindam
5	Iga töötaja teeb oma tööd	õpetajad, huvijuht	huvijuht, õppeal	õppeal	õpetajad, huvijuht	Dir huvijuht	õpetajad, huvijuht
	Vahendab infot, osaleb üritustel väljaspool kooli	huvijuht	õppeal		dir	dir, õppeal, ÕOV	ÕOV, huvijuht
4	toetab koolitööd	huvijuht	huvijuht	huvijuht	huvijuht	dir, huvijuh	dir, õpetajad
5	tegeleb lastega, kooli üritustega	dir, huvijuht	arendusjuht	õppeal	huvijuht	huvijuht	Dir huvijuht
4	ürituste läbiviimine	huvijuht, õppeal	huvijuht, arendusj	huvijuht, õppeal	huvijuht	projektijuh, huvij	huvijuht
5	korraldab välistegevus		õppeal	huvijuht	dir	dir	dir
5	osaleb aitab, abivalmis erinevates situatsioonides	dir, huvijuht	huvijuht, õppeal		huvijuht, dir	huvijuht, dir	huvijuht, õp
5	väljasõidud, üritused	dir	õppeal	huvij, nõust	huvijuht, dir	dir	huvijuht, dir
5	üritused, abistab administratsiooni	huvijuht, õppeal	huvijuht	huvijuht, õppeal	huvijuht	projektijuht	projektijuht, huvij
4	üritused, organisatsiooniline tegevus	huvijuht, õp, adm	admin	huvijuht, õppeal	huvijuht	huvijuht	huvijuht, õp, adm
5	üritused, klassiväline töö	huvijuht	huvijuht	psühh, sotsped	huvijuht	huvij, õppeal	huvijuht, õp
5	mitmekesisus, lastel võimalus näidata	huvijuht	huviringi juhtid	õp, sotsitöötaja	õpetajad	õppeal, infojuht	õpilaesd, õpetajad
4	organiseerib kooli töö	huvijuht	huvijuht, huviringi juhid	huvid, õp, sots	huvijuht	infojuht	õpilased, õpetajad, huvijuh, projekt, õppealajuht
3	vajalik lastele, kooliväl üritused	õppeal, õp, huvijuht	huviringi juhtid	sotsiaalt	huvijuht	infojuht	õpilased, õpetajad, huvijuh, projekt, õppealajuht

Juhtimin	Projektid	Tradistsioonid	Juhendamine 1	Juhendamine 2	Juhendamine 3	Ainealased
õpetajad, huvijuht	õpetajad, huvijuht	dir, õp, huvijuht	huvijuht, õppeal	õppeal	huvijuht, õp	õppeal, õpetaj, huv
õppeal	õppeal	dir, huvijuht	huvijuht, õppeal	huvijuh, õp	huvijuht	õpetajad
õpetajad, huvijuht	projekijuht	dir, huvijuht	huvijuht	huvijuht	huvijuht, õp	õppeal
õppeal	projekijuht	huvijuht	huvijuht	huvijuh, õp	huvijuh, õp	huvijuht
huvijuht, arendusj	huvijuht, arendusj, proj	dir, arendus, huvi	arendus, huvij	huvijuh, õp	huvijuht	huvijuht, projektij
huvijuht	dir, proj	dir, huvijuht	huvijuht, adm	huvijuht	õp	õppeal, huvi
huvijuht, õppeal	huvijuht, dir	huvijuht, dir	huvijuht, õp	huvijuht, õp	huvijuht	huvijuht
admin	projekijuht	õp, õpal, dir	huvijuht	huvijuht	õp	õppeal, huvi
huvijuht, õppeal	projekijuht	projektijuht	proje, huvi	proje, huvi	proje, huvi	proje, huvi
huvijuht	huvijuht, õp, adm	kogu personal	huvijuht, õppeal, adm	huvijuht, õppeal, adm	huvijuht, õppeal, adm	huvijuht, õppeal, adm
	huvij, õppeal	huvijuht, õp	õpet	huvijuht, õp	õp	huvijuht, õp
õppealajuhataja, huvijuhid, infojuht, sotsiaaltöötaja	infoj, õp, õppeal	õp, õpal, dir	õpet, huvij,õppeal	õpet, huvij,õppeal	õp	õpet, huvij,õppeal
	infoj, õp, õppeal	õp, õpal, dir	õpet, huvij,õppeal	õpet, huvij,õppeal	huvijuh, õp	õpet, huvij,õppeal
õppeal, huvijuh, sotsiaalt	infoj, õp, õppeal, huvijuht	kõik	õpet, huvij	õpet, huvij	õp	õpet, huvij,õppeal

Ülekooliliste ürituste korraldamine	Ringide töö korraldamine	Õpilaste nõustamine	Õpilasmavalitsuse juhendamine	Info vahendamine	Kooli esindamine üritustel väljaspool kooli	Osalemine kooli juhtimisprotsessis	Töö projektide ja programmidega	Kooli traditsioonide säilitamine	Kooli mainetõstmine	Muu (nimetage)
1						1		1		
1			1						1	
1	1			1						
					1	1			1	
				1				1	1	
	1			1				1		
1					1			1		
1							1		1	
1		1			1		1	1		
1				1	1			1		
1			1		1					
	1	1			1					
1		1							1	

Ülekooliliste ürituste korraldamine	Ringide töö korraldamine	Õpilaste nõustamine	Õpilasmavalitsuse juhendamine	Info vahendamine	Kooli esindamine üritustel väljaspool kooli	Osalemine kooli juhtimisprotsessis	Töö projektide ja programmidega	Kooli traditsioonide säilitamine	Kooli mainetõstmine	Muu (nimetage)
1				1				1		
			1	1					1	
1	1			1						
1		1							1	Üritused
	1			1				1		
1	1							1		
					1			1		
1					1				1	
					1			1	1	
1	1		1		1			1		
1		1				1				
			1			1		1		
			1			1	1			

Ülekooliliste ürituste korraldamine	Ringide töö korraldamine	Õpilaste nõustamine	Õpilasmavalitsuse juhendamine	Info vahendamine	Kooli esindamine väljaspool kooli	Osalemine kooli juhtimises	Töö projektide ja programmidega	Kooli esindamine väljaspool kooli	Osalemine kooli juhtimises	Rahulolu tervikuna
5	4	4	5	4	5	4	3	4	4	4
3	4	4	5	4	5	4	3	5	4	4
5	5	3	3	5	3	3	4	4	4	4
5	4	4	4	5	4	4	3	4	4	4
4	5	5	5	4	4	5	5	5	4	4
4	4	4	5	5	5	4	5	5	4	4
5	4	5	5	5	5	5	4	5	5	5
4				3	4	2	3	4	3	4
4	5	4	3	3	4	4	4	4	4	4
4	4	4	4	4	5	4	4	5	4	5
4	4	3	4	4	4		4	4		4
3		2	2	3	3	4	2	3	5	2
5	2	4	3	4	3	4	2	4	3	4
	2	3	2	3	3	5	3	2	3	2

Küsimus 14	Küsimus 15
osaleda rohkem õppimisprotsessis	
rohkem osaleda koolielus	
infopuudus õpetajate vahel	
rohkem osaleda juhtimises	
rohkem osaleda kooli projektides	lisatöö
kõik hästi	ei ole võimalik
tegeleda õpilaste nõustamisega	õpetajad rohkem koormatud
	kooli ei saaks osaleda üritustel
organiseerida konkurssidel osalemist	oleks raske
huvijuhid võiksid oma tööd teha	ei muutuks midagi, sest töötavad halvasti
las teed oma tööd	ei kujuta ette
peab tegema oma tööd hästi	

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Irina Vedjohhina,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose

Vene õppekeele koolide pedagoogide hinnangud kooli huvijuhi vajalikkuse kohta

mille juhendaja on Tiia Pedastsaar,

- 1.1. reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
 - 1.2. üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.
2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
 3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Viljandis, **16.05.2014**